



DÉL-BÁCSKA

Ismerettség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 11-37, éjjel 24-28. Sörgöncim: "Dél-Bácska" Novisad. Póstatárcépként: csekk számla Zagreb: 46/692

NOVISAD, 1927. NOVEMBER 17.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din, fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár; Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Franciaország szerepe Európában

Aristide Briand francia külügyminiszter fenti címen a „Das neue Europa“ c. lapban alábbi szenzációs cikket írta.

Franciaország elismeri, hogy Németországnak joga van egy Európában, mint az egész világ szerepet játszani. A világ egyensúlya abból áll, hogy különböző népek vannak, amelyek saját zsenikkel rendelkeznek. Hozzájárulni ahhoz, hogy közülük valamelyik el tünjön, avagy, hogy valamelyiknek életereje annyira csökkenjen, hogy fájának és zsenijének megnyilvánulása ott, ahol más népekkel szemben való nemtámadó kihatásáról van szó, lehetetlenné válik, bűn lenne az egész emberiség ellen. Vajjon Franciaországnak nincsen elegendő vagyona saját eszméiből és erkölcsi erejéből. Nem beszélék öröklött hősiességéről, amely összehasonlíthatatlan és semmiféle gyengíthető.

Az összes háborúkban amelyekben Franciaország és Németország egymással szemben állottak, Németország is bezonyította, hogy erős nemzeti és bátorsága, hősiessége törhetetlen. Nos ez a két nemzet a további évszázadokban is örökös harcban álljon egymással?

Továbbra is kölcsönös gyűszű és rombolást okoznak egymásnak? A gazdasági haladás hatalmas befolyása alatt óriási vállalatok és munkatelepek létesüljenek, csodálatraméltó termelés központjai virágozzanak ki és azután minden 25—50 esztendőben barcoló hadseregek hengerel mindent eltapossanak, mindent megsemmisítsenek, mindent felgyújtsanak és a vér patakokban folyon újból? Nem! Franciaország szerepe az új Európában az, hogy azokat az országokat és népeket, amelyeknek függetlenségét a győzelem teremtette meg és amelyek Franciaország barátai, erősen támogassa, ellátása tanácsokkal, hogy gazdasági egyesüléseket nyugodtan előkészítsék.

Ausztria valóban nem rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyek a gazdasági virágzathoz szükségesek. Magyarország sem, ez igaz, azonban igen sok nép van a világon, amelyek a gazdasági virágzás csodálatraméltó fokát érték el, holott a leglényesebb előfeltételek hiányoztak. Ezeknek a népeknek szünet nélkül törekedniük kell arra, hogy egymáshoz közeledjenek, meg kell értenők egymást a békés szándékokban minden bátor gondolat és bosszuvágy nélkül, mivel ez a Franciaország és Németország közötti tartós békét is veszélyeztetné.

Törekednünk kell arra, hogy ezeket az országokat közös munkára bírjuk és rávegyük arra, hogy okos eszközöket keressenek a nyugodt és békés együttélés, valamint a jólét biztosítása érdekében. Ebben a szellemben kell Franciaországnak dolgoznia és csakis így arathat gyümölcsöket. Másként nem.

Briand ezen cikke azonban még nem elegendő ahhoz, hogy Európában jobb viszonyokat teremtsen. A cikk szellemében meg is kell kezdeni a munkát, nyíltan és férfiasan, mert csak így lehet eredményt elérni. Briand igazságának felismerése nem is olyan lehetetlen, mert már máshol is rájötték arra, amire a francia külügyminiszter, a felismerésnél azonban sokkal nagyobb feladat a megvalósítás.

Marinkovics Voja külügyminiszter nyilatkozott a jugoszláv-francia szerződésről

A külügyminiszter tegnap kihallgatáson jelent meg a király előtt Egyébként a szerdai napon a szvecsárok miatt nem történtek különösebb politikai események — A beogradi tartománygyűlést Becskerekre helyezik át

Beográdból jelentik: A szerdai nap nem bővelkedett különösebb politikai eseményekben, mert a politikusok és képviselők nagy része szilváját ünnepelte. Ennek következtében a miniszterek is a szvecsárok látogatásával voltak elfoglalva s inkább az ünnepnek szentelték idejüket. Szilváját ünnepelte tegnap Davidovics Ljuba is, a kormánypart részéről pedig Perics Ninko a szkupatina elnöke.

A legfontosabb politikai esemény Marinkovics Voja külügyminiszter visszaérkezése, aki délután egy óraker érkezett Párisból Beográdba. A külügyminisztert már Zemunban fogadták az újságírók, akik előtt Marinkovics Voja a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Azt hiszem, hogy mindkét szerződő ország szempontjából kitűnő dolgok vártak. A szerződés fontosságáról egyébként a szkupatinában tartok részletes expozét, amely alkalommal kitérek az összes külpolitikai kérdésekre.

— Volt-e a tárgyalások folyamán szó a Franciaországgal szemben fennálló adósságról is? — kérdezték az újságírók.

— Nem, erről nem tárgyaltunk — válaszolta a külügyminiszter.

— Milyen összefüggésben van a szerződés aláírása a Balkán Locarnoval?

— Erről még tárgyalni fogunk. A balkáni Locarno nem olyan sürgős ügy, mert nem olyan viszonyok között készül, mint az igazi Locarno.

— Tárgyalunk-e Görögországgal?

— Igen, de csak a szalonkai kikötő kérdésében. Később majd a többi ügyek is szóba kerülnek.

— Mennyiben igazolt Olaszország félelme a jugoszláv-francia szerződés miatt?

— Ebben nem nagyon hiszek. A félelem tulajdonképpen csak az olasz sajtóban jut kifejezésre. Politikánk nem agresszív s e szerint semmiféle barátsági szerződés, amelyet valamely állammal kötünk, nem irányul egy más állam ellen. Jugoszlávia csak a béke politikáját folytatja.

Vukicsevics a királynál

Vukicsevics Velja miniszterelnök tegnap

Tirolban árviz pusztít, Olaszország északi és középső részein havazik

Az Etsch áradása óriási károkat okozott

Milánoból jelentik: Északolaszországban nagy a hideg, amely már Középolaszországra is áttért. Milanóban havazik, Merán és egész környéke hó alatt van, Turinban pedig —3° volt a hőmérséklet.

Innsbruckból jelentik: Dél-Tirolból újabb árvizeket jelentenek. Az Etsch három helyen is áttörte a gátakat s elöntötte a Trient-környéki szőlőket. Több épületet teljesen körülzárt az ár. A Passala-völgyében az ár elragadt egy hidat. A Passala-szoros országúját

délben kihallgatáson jelent meg a királynál, ahol folyó ügyekről referált. A kihallgatás után a miniszterelnök az újságíróknak kijelentette, hogy a kormány helyzete szilárd.

A politikai körök figyeleme ismét Davidovics Ljuba felé fordul, aki tudvalevőleg újabban erőlyes magatartást tanúsít a kormánnyal szemben. Davidovics egyébként kijelentette az újságírók előtt, hogy

„valami van a levegőben“

ezzel a kijelentésével mintegy jelezni akarván, hogy az ellenzék bizonyos akciókra készül a kormány ellen, amelyen Davidovics Ljuba is részt kíván venni.

Politikai körökben tehát úgy vélik, hogy bizonyos meglepetések „nincsenek kizárva“.

A külügyminiszter a királynál

Marinkovics Voja külügyminiszter tegnap este 7 óraker kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatáson, amely ötnegyed óra hosszat tartott, a külügyminiszter a külpolitikai helyzetről és a francia—jugoszláv szerződésről referált.

Nagy szenzációt keltett tegnap politikai körökben, hogy a beogradi tartománygyűlés egy nagyobb küldöttsége tegnap megjelent a pénzügyminiszternél és több előkelőbb politikusnál s ez alkalommal

a tartománygyűlés székhelyének Becskerekre való áthelyezését kérte.

Markovics Bogdán dr. pénzügyminiszter megígérte, hogy a tartománygyűlés áthelyezésére vonatkozólag a pénzügyi amadmánokban fog gondoskodás történni. Dr. Mitrovics Viada egyetemi tanár lemondott tartománygyűlési tagságáról, helyébe Lukics Zsiván egyetemi tanár lépett.

Jegyzői áthelyezések

Malagurszki Franjo szvetozármilitácsi jegyzőt Petrovára helyezték át, Simics Milorádot Gakovórról Sztanicsra, Csávossy Lászlót Veprovácról Telecskára, Gakovóra Ivanics Szvetozárt nevezték ki jegyzőnek.

teljesen ellepte a viz, úgyhogy a posta-automobiljáratokat be kellett szüntetni.

Észak-Tirolban a folyók vize szintén erősen megduzzadt. Az Etsack vize Franzensfeste mellett áttörte a múltkori árvízkatasztrófa alkalmából felállított ideiglenes védőgátakat. Mittelwald közszeg teljesen el van zárva a külvilágtól. A Janfen-ut teljesen járhatatlan. Az Arlberg-utat ellepte a hó, amely szintén súlyos közlekedési zavarokat okozott. A hó helyenként öven centiméter vastag.

Ma lesz Fekete Lajos Szerzői Estje

Eucharisztikus kongresszus Noviszádon

Az eddigi tervek szerint Pünkösöd vasárnapján fogják megtartani a vajdasági eucharisztikus kongresszust Noviszádon

Májusban lesz a bérmálás

A katolikus egyház nagyszabású és lélekemelő ünnepségre készül a jövő évben. Pünkösöd első napján fogják ugyanis megtartani az első vajdasági eucharisztikus kongresszust, s mint Szubotcáról jelentik, a választás Noviszádra esett, ahol a kongresszus ülésén fog. A kongresszusra több katolikus püspök helyezte kilátásba a megjelenését a valószínű, hogy azon a pápai nunciás is megjelenik. A katolikus templomban a kongresszus tartama

alatt horvát, magyar és német szentbeszédet fognak tartani, pünkösöd másnapján pedig Budanovich Lajos püspök a bérmálás szentségét fogja kiosztani a hívők között.

Noviszád városa bizonyára méltóan fogja kivenni részét az eucharisztikus kongresszusból s mint értesülünk erre az alkalomra fényes ünnepségek készülnek a polgárság részéről, amely ez alkalommal is dokumentálja ragaszkodását a katolikus egyházzal szemben.

Lebontják a dunaparton levő Szt. János kápolnát s a Darányi-telepen új templomot építenek a katolikus hívők részére

A történelmi nevezetességű kápolna városrendészeti szempontból kerül lebontásra

A dunaparton levő, történelmi nevezetességű Szt. János kápolna, amely most árván és elhagyatva áll az ujonnan felépült közuti hid szomszédságában, már a legközelebbi időben lebontásra kerül. A kápolna ugyanis a városépítési vonalba esik s miután akadályozza a városfejlesztési programot, a noviszádi római katolikus hitközség felterjesztéssel fordult a városi tanácshoz, amelyben a kápolna lebontását és az anyag elszállítását kéri. Ezzel egyidejűleg a hitközség egy alkalmas házhely átengedését kéri a várostól, lehetőleg a Darányi telepen, amelyen egy új templomot építhetne fel. A hitközség kérvénye, amely a napokban érkezett a városi tanács illetékes referenséhez, a következőképpen szól:

A dunaparton levő Szt. János kápolna a városépítési vonalba esik, úgy hogy a kápolna a közeljövőben lebontásra kerül, miért is tisztelettel kérjük szíveskedjék megengedni, hogy a kápolnát lebontassuk és anyagát elszállíttassuk.

Együttal kérjük, szíveskedjék tekintettel arra, hogy egy a kápolnát, valamint ennek telkét a katolikus hitközség már közel egy évszázad óta bírálja — a volt katonai lőtérből egy megfelelő telket adományozni templomépítés, valamint lelkesi lak, kántori és harangozó lakás céljaira. Az adományt a hitközség hála köszönettel fogja fogadni.

A kath. hitközség felterjesztésére vonatkozólag Klicin Predrag városi tanácsnok a következőket mondotta a „Délbácska“ munkatársának:

— A hitközség beadványát nekem osztották ki s véleményem szerint a városi tanács

feltétlenül hozzájárul a kérvényhez.

— A tanács már több ízben foglalkozott ezzel a kérdéssel s tudtommal annak idején felajánkozott, hogy a város maga épít fel a templomot. Miután a hitközség csak telket kér a várostól, mi sem áll utjában, hogy a megfelelő helyen a telket adományozzuk a hitközségnek. A kérdéssel egyébként már az új törvényhatósági bizottság fog foglalkozni s a tisztújítás után azonnal napirendre fogjuk tűzni a beadványt.

A Nepomuki Szt. Jánosról elnevezett kápolna a XVIII ik század közepe felé épült. A vízmunkások, halászok, hajósok és molnárok adták össze a pénzt az építkezéshez s a kápolnát védszentjük után nevezték el. Annak idején a bécsi hadügyminisztérium kezelte a templom alapítványt, a háború folyamán azonban az alap elveszett. Nepomuki Szt. János Vencel cseh király uralkodása alatt mártírbárált halt. Azzal vonta magára a király haragját, hogy mint a királynő gyónatatója nem akarta elárulni a királynő bűneit.

Amikor Vencel király ismételt faggatására is állhatatos marad, a király a Moldva folyóba dobatta Nepomuki Szt. Jánost, aki azóta a vízmunkások védszentje lett.

A történelmi emlékü kápolna már a francia megszállás alatt jelentékeny károkat szenvedett, a hidépítés alkalmával pedig raktárnak rendezték be. Fáth Ferenc apátplebános közbelépésére a nagyértékű festményeket megmentették s most a katolikus piébániában őrzik. Az oltár azonban teljesen elpusztult s most városrendészeti szempontból teljesen lebontják az ősrégi kápolnát is.

Olasz hadianyagot kapott Bulgária

Nagy izgalom Párisban, mert bolgár-olasz szövetségi szerződés készül

Párisból jelentik: Az Európa pressa párisi tudósítója feltétlenül megbízható helyről arról értesül, hogy a francia külügyminisztérium jelentéseket kapott, amelyek szerint

a bolgár partvidéken olasz csapatokat és olasz hadianyagot szállítottak partra.

Párisi hivatalos körökben ezek a hírek nagy-

foku nyugtalanságot keltettek, annál is inkább, minthogy

külsőben áll a bolgár-olasz szövetségi szerződés megkötése.

A francia minisztertanács már több ízben foglalkozott ezzel a kérdéssel, amely egyébként a legközelebbi minisztertanácson is szóba kerül. A rémhírek valódiságát egyelőre természetesen nem lehet ellenőrizni s így a fenti jelentéseket fentartással kell fogadni.

A noviszádi törvényhatósági bizottság tisztújító közgyűlése előtt

A tisztviselők egy részét a közgyűlés választja meg, másik részét a főispán nevezi ki

A megválasztott törvényhatósági bizottság fontos feladata lesz a városi tisztviselők megválasztása. A tisztújító közgyűlés minden valószínűség szerint ez év december havában lesz. Ez alkalommal a tisztviselők egy részét fogják

csak megválasztani, míg más részüket a főispán nevezi ki élethosszra.

Noviszád szabad királyi város szabályrendelete értelmében a törvényhatósági bizottság a következő tisztviselőket választja meg

hat évi időtartamra: polgármester, főjegyző, tisztifőügyész, tanácsnokok, kerületi tisztiorvosok, aljegyző, rendőr fogalmazó, pénztáros, közgyám, pénztári ellenőr és gazdasági intéző.

A főispán élethosszra nevezi ki a következő tisztviselőket: főkapitány, főszámvevő, tisztifőorvos, rendőrkapitányok, számvevők, levéltáros, helyhatósági városi állatorvos, műszaki tanácsos, főmérnök, mérnök és segédmérnök.

A segéd és kezelőszemélyzetet a közgyűlés élethosszra nevezi ki. A főkereszt, kereszt, városi születésnököt a polgármester nevezi ki élethosszra. Ugyancsak a polgármester fogadja fel és bocsátja el a szolgákat, valamint rendőrlétszámot.

A polgármesterhelyettes a közgyűlés a közigazgatási tanácsnokok sorából választja meg, azonban a főjegyző is megválasztható.

Az állások betöltésére a tisztújító közgyűlés előtt, a törvényes határidőn belüli pályázatot fognak kiírni, ugyancsak pályázatot írnak ki a kinevezés útján betöltésre kerülő állásokra is.

Az egyes állások betöltésére vonatkozólag már megindultak a kombinációk, amik azonban egyelőre még nem bírnak sok alappal. Valószínű, hogy lesz némi változás a városházán, azonban csak olyan mértékben, hogy ezáltal a tisztviselői fizetésekre fordított összeg csökkenjen. Egészen bizonyos, hogy nagyobb arányú leépítés lesz és a tisztviselők közül csak az elsőrendű munkások maradnak hivatalban.

Noviszád közegészsége

Csak a tifusz és kanyaró terjed nagyobb mértékben Noviszádon, a többi fertőző megbetegedés normális lefolyású

A noviszádi városi főorvosi hivatalban szerzett értesüléseink szerint november 7-től 14-ig terjedő időtartamban több újabb kanyaró megbetegedés fordult elő Noviszádon s így a betegség újabb nagyobb mérvű terjedéséről kell beszámolnunk. Érdekes egyébként, hogy egy felnőtt ember is kanyaróban betegedett meg s bár meglehetősen súlyos komplikációk merültek fel, a beteg már túl van a veszélyen. Halálosan mindegyik egyetlenegy esetben sem fordult elő.

Adamovics Pera dr. főorvos a járványos betegségek jelenlegi állásáról a következőket mondotta a „Délbácska“ munkatársának:

— A legutóbb közölt jelentés óta 9 tifuszesetet tartunk evidenciában, ehhez hozzájött 2 újabb megbetegedés, három esetben pedig a beteg meggyógyult. A jelenlegi állás tehát: 8 megbetegedés.

A többi fertőző betegségeknél az állomány a következő:

Vérhas: az utolsó jelentés óta maradt 1, új megbetegedés 1, meggyógyult 1.

Sarlah: maradt 7, új megbetegedés 1, meggyógyult 2.

Kanyaró: maradt 7, új megbetegedés 9, meggyógyult 4.

Difteritisz: maradt 2, új megbetegedés 4, meggyógyult 2.

Szamárkórhégés: új megbetegedés 1.

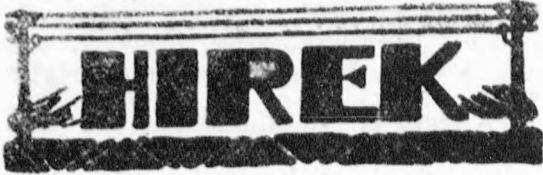
Orbánc: új megbetegedés 1.

— Egyébként a helyzet kielégítő s a kanyaró és tifuszon kívül a többi fertőző betegség normális lefolyású. Értesüléseink szerint több influenza megbetegedés fordult elő a városban, miután azonban a közönséges influenzára vonatkozólag nem áll fenn a bejelentési kötelezettség, az influenzáról nem vezetünk evidenciát. Spanyol nátha eddig nem fordult elő s valószínű, hogy ebben az évben teljesen elkerül a várost ez a veszedelmes betegség.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek, valamint tulsok ivás és dohányzás, vagy morfin és kokain élvezete idéz elő, a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata fontos segédesszközt képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek közt ólommérgezésnél meggyógyítja a makacs székrekedést, mely a kinos gőrcsökök egyik okozója. Mindenütt kapható.

Ma este fél kilenc órakor kezdődik

Fekete Lajos Szerzői Estje az Odeonban



Noviszádi korzóbeszélgetés

A pompás késő őszi korzón szebbnél-szebb hölgyek csillogtatják a noviszádi szalónok legújabb kreációit. Mintha valamelyik párisi divatszalon mannequinjei vonulnának fel, hogy bemutassák a legújabb divatot. Két elegáns asszonyka beszélgetését hallgatta ki saját Intim Pistánk:

— Nagyszerű a kalapod, drágám! Bécsi?
— Bécsi kétszeresen.
— Hogy-hogy?
— Először is, mert ott vette a férjem.
— Ezzel foglalkozott Bécsben? Elragadó!
— Ocsudj fel. Nem nekem vette hanem magának.

— Rejtélyes vagy.
— Ugy van! Értsd meg, hogy magának vette, mert ez a férjem filckalapja.
— Jé, ez alakítás? de hisz ugy a fejre van formálva!

— Magam is elcsodálkoztam rajta; azt hittem először, hogy tévedésből a másét adják ide. Mig ezt a szalont fel nem fedeztem, sohasem sikerültek így a kalapjaim.

— Megbántam, igazán. Pedig ugyis jóba voltunk, már 2 éve elmondtam neked mindent és te is beavattál a legintimebb dolgaidba. Hátha most tovább mennénk és kicserélnénk egymással a kalapcimeinket?

— Remek ötlet! Hát tudod, az enyémmel a kirakatba állít tesznek árut. Azt mondják kiszívja a nap.

— És lelesik a massmódok. Ugyanezt mondta az enyém is.

— Azután bemegy az udvarba, ott a szalón. Kedves kis hely, otthon éri magát az ember.

— Sokszor utazol fel?
— Sokszor. De tudod, ez egy kedvezményes hely. Vízumkedvezmény. És ingyen utazás.

— Bámulatos, hogy egy ilyen világcég mit nem csinál. Persze, a kalapnál visszafizeted. De megéri akármilyen drága.

— Ellenkezőleg, nagyon olcsó.

— Lehetetlen! Suttogd már el, hol vetted?
— Hóhó, most már rajtad a sor. Kihez utazol?
— Én — dehogyan utazol! Nem elég, ha a szalonomnak a tulajdonosnője kéthavonként külföldre megy és lehozza a legújabb divatot? A címe pedig várj...

— Az udvarban?
— Meggukkadok! *Jevrejska ucca 2. bemegy az udvarba, Adamović ház, Holländer Ilonka, Noviszádon!* De minek kellett ezt nekem tőled megtudnom, mikor én is ott csináltam kalapjaimat?

— Szent ég, ki hitte volna! Hát ez az ingyen utazás! De azt mondtad, hogy a kalapod kétszeresen bécsi.

— Hát nem onnan hozzák a modelleket? Nyugodt lehetsz, mire a másikat veszed, már az új divat van itt.

— Hány óráig tartják nyitva? Hétfő? Megyek, talán még nyitva van. Szervusz, drágám!

— Szervusz, édesem. *De ne ijedj meg, ha nem találsz meg a régi kirakatot, az üzlet azért az udvarban maradt!*

Valódi bécsi gázkocsz

szobák fűtésére kapható csakis egyedárusítónál, **Krajačević fatelepén** Novisád. Telefon 21-65.

1927. November 17. Csütörtök

Római katolikus: *Gergely*. Protestáns: *Hortense*. Görög keleti: *(Novem. 4.) Joakije*. A nap kel 7 óra 6 perckor, nyugszik 4 óra 23 perckor. A hold kel 1 óra 0 perckor, nyugszik 2 óra 6 perckor.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az egész országban esett a hőmérséklet, a leghidegebb Lyublyanában volt (-10°). **Időjárás:** Továbbra is hideg idő marad, az ország közepén havazással és faggyal. Noviszádon átmenetileg derült idő lesz, éjjel faggyal, reggel köddel. A hőmérséklet minimuma -4° , maximuma $+4^{\circ}$.

A Kath. Kör női osztálya ma délután a szokott időben és helyen megtartja teadélutánját. A fontos tárgyra való tekintettel a tagok minél számosabban jelenjenek meg.

— **A NAK műkedvelő előadása.** A Noviszádi Atlétikai Klub műkedvelő gárdája december 4-én a „Szloboda“ nagytermében előadja Szenes Béla „Nem nőülők“ című vígjátékát. Az előadás díszletét Várady tanár festi, a darab rendezésén Diener Gyula fáradozik. A „Nem nőülők“ előadása szenzációs sikerűnek ígérkezik. A jegyek kibocsátására vonatkozólag a Délbácska egyik legközelebbi számában értesítjük olvasóinkat.

— **A kulai községi képviselőtestület első közgyűlése.** Ünnepléses keretek között, a béke, megértés, a közös váilvetett munka jegyében tartotta meg a megválasztott községi képviselőtestület első közgyűlését. Tapavica Branislav főbíró megnyitó szavai után a képviselőtestület tagjai letették a hivatalos esküt, majd rátértek az előjáróság megválasztására. **Bíró:** Bukvity Jovan, **albíró:** Kanyó Lajos, magyar esküt: Puholák János, szerb esküt: Baity Milos és Filipendin Dusan, német esküt: Emich István és Eisele János, pénztárnokok: Vlaski Lázár és Zimmermann Péter, **községm.** Puholák Mihály. Kula község képviselőtestületének 17 szerb, 18 magyar és 15 német tagja van.

— **Helyreigazítás.** A „Délbácska“ tegnapi számában közölt anyakönyvi kimutatásban a házasságkötések között szerepelt Singer Vilmos és Huszár Olga. Most annak a közlésére kérnek fel bennünket, hogy Szinger Vilmos Huszár Ilonkával kötött házasságot és nem Huszár Olivával.

— **A magyar állampapírok hamisítása.** Párisból jelentik: A Blumental féle állampapírhamisítás ügyében a nyomozás folyik a vizsgálóbíró az anyag átvizsgálásával van elfoglalva. Ujabb 3 szenátor letartóztatása várható.

Valódi porosz szalon kőszén

szobafűtésre, portmentes, kapható csakis **Krajačević** fatelepén Novisád, Sremski put. Telefon 21-65.

— **Öngyilkosság Zemunban.** Hafner Márta indiai asszony, Zemunban a Pasics ucca 9. számú házában felakasztotta magát. Hafner Márta régebbi idő óta rákban szenved és emiatt megoperáltatta magát. Az operáció azonban nem hozta meg a várt gyógyulását, mert annak következtében még a jobbkarját is elvesztette. Emiatt a férje is elvált tőle, mire a kétségbeesett asszony felakasztotta magát.

— **Autóelgázolás két halottal.** Prilepről jelentik: A Bitoly és Prilep közötti úton a 2121. számú autó elgázolt két földművest, akik a helyszínen halva maradtak.

Fekete Lajos irodalmi estje

november 17-én este fél 9 órakor az Odeonban a szerb magyar kulturköredés jegyében az első ilyenarányú ünnepele lesz a Vajdaságnak, amelyen Noviszádon minden kultur-polgára kellemes néhány órát tölthet.

A vajdasági kulturigényeket tulszárnyaló nívós műsor keretében a következők működnek közre:

Főidesdy József megnyitói beszédet tart, amelynek keretében ismerteti fogja Fekete Lajos költészetét, azonkívül: irodalom a filmszolgáltatásban címen erre az alkalomra írott tanulmányát fogja felolvasni.

Vasziijevics Zsárkó, ismert szerb író és költő, aki saját szerzeményeiből ad elő.

Somogyi Pál: két Fekete verset szaval. Ungvári Lajos tanár és zongoraművész önnálló zongoraszámmal lesz fényes eseménye az estének.

Magyar Zoltán zeneszerző, legújabb szerzeményű énekes drámáját fogja elszavalni llin zongorakísérettel.

Fekete Lajos: saját költeményelt olvasa sa fel.

Polyákovicz Baba urleány ismert nemescsengésű énekeivel fogja szórakoztatni az estély közönségét.

Csuka Zoltán: Kassák verseiből fog előadni.

Jegyek az Odeon pénztáránál az előadás előtt. Páholy 20, a többi jegyek ára 10 dinár.

— **Lustig Lajos váltóüzletében** f. hó 15-én a következő sorjegyek nyertek: 4000 din. 122661 — 2000 din. 37225 45812 98191 75400 — 500 din. 2626 693 8630 687 12251 264 262 14540 16570 584 592 20577 31609 660 32691 34649 38939 961 43114 140 47332 341 373 52530 551 559 57967 59840 865 897 60870 66914 918 924 969 986 71437 75360 76886 895 82647 680 86525 550 573 87410 98220 284 290 103304 107887 111441 482 498 112146 120206 231 121308 322 340 349 122024 064 123234 — Fenti nyeremények kifizettetnek azonnal készpénzben vagy pótsorsjegyekben. A húzás tart még december 7-ig.

A legjobb variete program esténkint

a Srpski Krajlban. Szolid árak. Szabad bemenet.

— **Capablanca győzött.** Buenos Ayresből jelentik: A Capablanca-Aljehin mérkőzés huszonkilencedik játszmája Capablanca győzelmével végződött. A mérkőzés jelenleg állása a következő: Aljehin 4, Capablanca 3, remis 22.

— **A Vörös Zászló rendjel.** A lefolyt Szovjetkongresszuson Worosilov közölte a jelenlevőkkel, hogy a legnagyobb Szovjetkitüntetés a Vörös Zászlórendjelet a következők kapták meg: Hóltz Miksa, aki kezdet óta küzd a szovjeteszmékért és a „burzsuaj“ok börtönében kínlódik, Czetkin Klára, Kun Béla, a francia Sadoul és Marty, a kínai Tsangotat és a lengyel Laurudski. Es alkalommal Siefert, a német kiküldött, kijelentette, hogy visszatérte után a német munkásságot arról törekszik meggyőzni, hogy itt az idő a kapitalizmus elleni kiméletlen harcra.

Világmarika: Cendre de rose Rouge mandarine Bourjois-Paris.

— **Betiltott charleston.** Az olasz Tribuna jelent, hogy Chieti város főkapitánya megtiltotta, hogy Charleatont és Black Bottom táncokat a nyilvános helyeken táncolják, mert ezek ellenkezőek a szépérzékkel és az erkölcsbe fűködnek.

Ne felejtse el! — November 18-20. hozza az APOLLO az óriási világattrakciót:

Európa lángokban!



Bemutató a Nemzeti Színházban A Nemzeti Színházban csütörtökön mutatják be először Levaile Jaques „Le bien aimée” című háromfelvonásos vígjátékát, amelyet Kovacevics Mihajlo fordított szerb nyelvre. A főszerepekben Podhraszká Pregarc Ida és Darja, valamint Jovanovics, Zivanovics és Dinica lépnek fel. A darabot Nadvoronk rendezi.

A beográdi Nemzeti Színház drámai együttesének vendégszereplése Noviszádon. A beográdi Nemzeti Színház drámai együttese szombaton, november 19-én vendégszerepel Noviszádon, amely alkalommal bemutatja G. O. Nelly „Anna Kristi” című négyfelvonásos drámáját. A rendkívül nagy sikert aratott darabban Iszajlovića, Sztokicsa Zsanka, Rizinics és Nikolic Bozsa lépnek fel. A darabot Iszajlovićs rendezi. Jegyek már elővételben kaphatók a Nemzeti Színház pénztáránál. Vasárnap délután a „Hamlet” kerül színpadra, este pedig a „Csucsk Sztanát” ismétlik.

Tüzifa Szén

Prima szerémi tüzifa vágva, hasítva, házhoz szállítva, felsősziléziai diós koks. Porosz darabos szalon kocsén. Retorta faszén száraz, pormentes, legolcsóbb árban, vagontelepekben is kapható

Vinkovits fatelepén

Novi Sad, Örmény-ut. — Tel. 22-57.



Birkózó egyesület Kulán. Kula lelkes sportifjusa a birkózó egyesületet alakított, ahol már szorgalmasan folynak a tréningek. Az ifjú egyesületnek eddig 28 aktív és számos pártoló tagja van.

A Postás AK felhívja Labanc, Szilágyi, Bural, Mikus, Bodl János, Guttweil és Petrovicsot, hogy e hó 18-án délután 5 órakor a pályán kihallgatás végett okvetlenül megjelenjenek. Meg nem jelenés esetén az intézőség játékjogukat minden kihallgatás nélkül 2 hónapra fel fogja függeszteni.

Achilles hírek. Taggyűlés: f hó 17-én este 8 órakor taggyűlés az egyleti helyiségben. A f. hó 20-iki versenyre nevezési határidő 19-én este 9 órakor záródik le.

A tiszteletdíjak péntek délig az egyleti helyiség nagytermében vannak kiállítva, megtekinthetők egész nap. Szombat és vasárnap Roth Manó és Fia cégnél (Oslobodjenja trg 3.) lesznek kiállítva.

Felhívom azon tagokat, akiknél egyleti dress van, hogy azt legkésőbb 18-ig kötelesek beadni.

Tagdíjak mindennap befizethetők az egyleti helyiségben.

Ezuton is köszönetet mondunk Hegedűs Mátyás urnak, hogy az egyleti triplettel teljesen rendbehozta.

A Forgács cég az egylet részére egy újabb triplettet ajánlott fel.

A könyvtár minden szerdán és szombaton este 8-10-ig nyitva van, a könyvtárt N. V. 2 kötettel ajándékozta meg. Köszönet érte. Könyvadományok Kojov Oita János tagtársnak (Laza Kocsicsa ulica 22.) adandók át.

Saját érdekében látogassa meg

az újonnan megnyitott „PROLEĆE” (Tavaszhöz) címzett dívat- és kézműáru üzletét NOVISAD, Kr. Petra ul. 8, ahol szabott árak mellett legolcsóbban vásárolhat.

Ritűntetett bánási főpapok

Becserekről jelentik: A pápa Wágner Nándor németelemeri plébánosnak és Geröczy Mihálynak a bánási apostoli adminisztratura trolaigazgatójának a pápai kamarási címet adományozta.

Piaci árak Noviszádon

1927. november 16-án.

A főkapitányság a következő jelentésben számol be a piaci árakról 1927. november 11-16 ig terjedő időközben:

Marhahus: eleje 14-16, hátulja 18-20, borjúhús 24-28, birka 10-12, disznó 20-24, füstölt hús 24-28, füstölt szalonna 22-24, zsirnak való szalonna 24-26, zsír 23 dinár.

Baromfi: csirke 1 pár 20-35, tyúk 40-60, liba 80-130, kacsa 40-60, pulyka 100-150 dinár.

Halak: ponty 12-20, harcsa 25-40, csuka 10-12, süllő 20-25, kecsge 25-30 dinár.

Liszt és kenyér: fehér liszt 450, főző liszt 430, kenyérliszt 350-4, fehér kenyér 4-450, barna kenyér 350 dinár.

Tej és tejtermék: tehéntej 3-350, tejfel 20-40, tehéntúró 8-12, vaj 40-45, birka túró 25-35 dinár.

Fűszerdrú: kávé 48-76, cukor 14-16, rizs 8-14, mák 16-20, bors 72-80, só 3, paprika 30-60 dinár.

Főzelék és zöldség: Fehér bab 6-7, lencse 10-16, borsó 8-14, savanyu káposzta 4-6, fejes káposzta 1-3, burgonya 2-250, zöld bab 10-12, spenót 2-3, kelkáposzta 1-4, kalarábé 150-2, sárgarépa 150-2, tök 4-8, paradicsom 1-2, hagyma 350-4, fokhagyma 6-10, zöldség 150-2, zöld paprika (10-12 darab) 1, babura (6-8 darab) 1 dinár.

Gabona: 1 métermázsa buza 292.50 dinár, zab 240, tengeri 180-190, korpa 185, széna 100-115, szalma 40-45 dinár.

Bor és pálinka: Fehér bor (1 liter) 8-15, vörös bor 10-16, pálinka 40-60, ecet 4-5 dinár.

Nagy szőrmeraktár

a legfinomabbtól a legegyszerűbbig legolcsóbb árban
Györgye Mitovanović, Novisad, Pašičeva u 25.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, november 17.

Budapest (555.6). 11: Zongorahangverseny. 17: Szórakoztató zene. 18:30: Csokonai Vitéz Mihály emlékkoncert, születésének évfordulója alkalmából. 20:15: Az Országos Postás Zene és Kultur-Egyesület hangversenye. 25:20: A Dunapalota nagyszállóiból jazz-band.

Bécs (517.2, 577) — Graz (337.1) — Innsbruck (294.1) — Klagenfurt (272.7). 11: Délelőtti hangverseny. 19:15: 19:45: Szonátaest. 18:45: Adams-est. 19:45: Jean Gilbert: „Az ártatlan Zsuzsika” c. 3 felvonásos operettjének közvetítése. Utána tánczene.

Berlin (566) — Königs wusterhausen (1250) — Stettin (236.2). 17: 20:20: 21: Hangverseny. 22:30: Tánczene.

Bern (411). 13: 16: 17: 22:05: Szórakoztató zene.

Milano (315.8). 20:45: A házzenekar hangversenye.

München (535.7) — Nürnberg (303). 16:25: Részletek Mozart „Figaro házassága” című operából. 20: Richard Wagner-est Részletek a „Tristan és Isolde” és a „Nürnbergi mesterszobások” c. operából.

Prága (348.9). 16:30: 19:30: Szimfonikus hangverseny.

Róma (450). 17:15: Tánczene. 20:40: Olasz zene. Utána G. Puccini: „Il Tabarro” c. operájának közvetítése.

Marx és Stresemann hazautaztak

Bécsből jelentik: Marx és Stresemann szerdán délelőtti utaztak el a nyugati pályaudvarról. Bucsuztatásukra megjelent Selpel prelátus és Lerchenfeld bécsi német követ.

Prágából jelentik: A Narodna Politika hosszabb cikkben foglalkozik Marx és Stresemann bécsi utjával: azt írja, hogy Ausztria és Németország olyan célt tűzött ki maga elé, amit csak háborúval lehet megvalósítani. A lap szerint az lenne a legjobb, ha Ausztria, Svájc mintájára semleges államszövetség lenne!



1927 november 16

A dinár árfolyamai

Budapest 1001—1007 (pengőben), Berlinben 7.33—7.355, Bécsben 12.38—12.44, Londonban 2.76, Milánóban 32.45, Prágában 58.9250—59.4250, Newyorkban 176.50, Triestben 32.40—32.50.

Zürich

Páris 20.36—, London 25.27—125, Newyork 518.50, Brüsszel 72.31, Milánó 28.22—, Amsterdam 209.35, Berlin 123.68.50, Bécs 73.125, Budapest 90.80—, Szófia 3.70—, Prága 15.37—, Varsó 58.15, Beograd 9.13, Bukarest 3.21.

Beograd

London 276.45, Páris 222.81, Newyork 56.65, Zürich 10.94—, Milánó 308—, Prága 168.05, Berlin 13.54, Bécs 8—, Budapest 9.955, Bukarest 35.10. 7 százalékos beruházási kölcsön 83.50, 4 százalékos agrárkölcsön —. Ratra Steta 397—398.25

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, uj, 77-78 kg-os d. k. kötés 290-292.50, bácskai, 78-79 kg-os, d. k. kötés 292.50-295, bácskai, Tisza, 80 kg-os, d. k. kötés 295-296, bácskai, 78-79 kg. ab raktár Novisad d. k. 300-300, f. bácskai, 79-80 kg-os, d. k. kötés 292.50-295, bánáti, d. k. kötés 285-287.50, Roza, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 280-290, Arpa, bácskai, 65-66 kg-os, d. k. kötés 245-250, bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 265-270, szerémi, 65-66 kg-os, d. k. kötés 245-250, Zab, bácskai, d. k. kötés 220-225, szerémi, d. k. kötés 220-225, Tengeri, bácskai, d. k. kötés 217.50-220, bácskai, uj, min. garant. d. k. kötés 185-187.50, bácskai, XII-I. d. k. kötés 200-202.50, bácskai, uj, III-IV. d. k. kötés 220-225—, bácskai, uj, V d. k. kötés 224-226, bánáti, Öreg, d. k. kötés 215-217.50, bánáti uj, XII-I. d. k. kötés 197.50-200, szerémi, uj, min. gar. d. k. kötés 187.50-190, szerémi, uj, XII-I. d. k. kötés 200-202.50, szerémi, szárított d. k. kötés 210-210— Buzallszt, bácskai, nullás gg. és g d. k. kötés 415-425—, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 395-405, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 375-380, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 315-325, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 285-285, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 255-265, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 197.5-205. Buzakorpa, bácskai jutazsákban, d. k. kötés 170-175—, szerémi, buza, jutazsákban, d. k. kötés 170-175—, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 170-175—, szerbiai, jutazsákban, d. k. kötés 165-165. Báb, bácskai, uj, 2-3%, fehér, d. k. 360-370, szerémi, fehér 2-3% százalékos, d. k. kötés 360-370, fehér uj, kézzelválogatott, d. k. kötés 380-385, Rozallszt, bácskai, d. k. kötés 365-365. Irányzat: kellemesebb.

Forgalom: 44 vagon buza, 32 vagon tengeri, 5 vagon liszt.

— Bleyle swaeterek gyermekek és felnőttek részére a legnagyobb választékban Klein Jenő üzleteiben Novisad, Vel. Beckerek és Senta.

Ma az APOLLO-ban
a gyönyörű vígjáték

OSSZI
KALANDJAI

Ossi Oswald—Willy Fritsch

„ORCO“

a világhírű dobozsajt. — Követelje mindenütt!

Képviselet:

Fr. Srdar & Co; Zagreb,
Gj. Deželica Prilaz 81.

Trockij és társait kizárta a szovjet

Londonból jelentik: Az a hír, hogy Trockij és több más ellenzéki kommunista politikus a kommunista párt központi bizottságából kizárták az angol sajtóban rendkívül élénk visszhangra talált. A reggeli lapok moszkvai jelentései rendkívül bőveket, bár a lapok nagyrésze még nem fűz részletes kommentárokat az eseményekhez. A Daily Mail azt írja, hogy Trockij és híveinek a kommunista párt központi bizottságából való kizárára főleg azért bírórási jelentőséggel, minthogy ez az első eset, hogy az orosz kormány nyíltan beismerte a kommunista párt sorában beállított szakadás tényét. A szovjet tízéves fennállása óta ez az első komoly támadás a moszkvai rezsim ellen.

Az életfogytig elítélt rab szabadulása

Londonból táviratozzák, hogy tegnap délután a börtönből elbocsátották Slater Oszkárt, aki tízenhárom és félszáz bűntudatát töltött ki. Slater, aki Felső-Sziléziában született, gyilkosság miatt halálra ítélték, később azonban bűntudatát kegyelemből életfogytig tartó fegyházra változtatták át. Esete nagy felháborítást keltett, mert különböző ismert személyiségek foglalkoztak vele, köztük Conan Doyle, akik az elítélt ártatlansága mellett bizonykodtak. A hatóságok kijelentették, hogy szabadonbocsátás nem ennek a megalkalmatkozás követelménye, hanem tulajdonképpen kegyelem útján szabadult.

Szerkesztésért és kiadásért felel

TOMAN SÁNDOR

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

RELIEF festék és minden hozzávaló kapható Garamszeghy Dezsőnél, Novi Vrbas. 3601-1-20

OLCSÓN ELADÓ íróasztal, ebédlasztal, bőr- és szék, toalett-tükör, falóra és szőnyeg, teljesen jó állapotban. Límán, Vojvodjanska u. 13.

1 szabó VASKÁLYHA, 1 kirakat vasredőnyel és 1 fiókos szövetárvány alul 4 eltölthető ajtóval eladó Futaki ut 94. 3669 1-3

ELADÓ antik 300 éves szekrény azonkívül könyvszekrény magyar, szerb, német, főleg jogi könyvekkel. Cim a kiadóban. 3699-1-2

FILZ és BÁRSONY kárpitok nagyon olcsón eladó. Vállaljuk olcsón filzkalapok javítását. Salon Ruza Novisad Pašičeva 17. 3694 1-2

MAKULATURA PAPIR olcsón eladó a kiadóban (Wagner-palota.)

KIADÓ

Egy SZOBA KONYHÁS lakás speizzal és mosókonyha használatával azonnal kiadó. Gőz István, Epreš u. végén. 3681 1-3

KERESLET

VOJVODINA SAPKAMŰHELY keres egy ügyes munkásnőt tamburir géphez. Fiaatalabb munkások és tanoncok felvételnek. 3708-1

MEGVÉTELRE keresek egy jókarban levő használt férfiszekrényt. Hunyadi ucca 8. 3726

ÁLLÁST KERES

Special „AUTOGENHEGESZTŐ” vállal órahegesztést délután 4 órától. Cim a kiadóban.

VEGYES

Evek óta fennálló FASZÉN ÜZLETEMET a „Három Koronánál” november 15-én az Uspenszka ucca 22. sz. alá helyezem át. Koturov Nikola. 3656 1-5

HIRDETÉSEK

Értesitem t. vendégeimet és jóbarátaimat, hogy ma, **csütörtökön**
Disznótoros napot
rendezek a volt Fehér Antal-féle vendéglőben, Sibirjanin Janka (Hunyadi) u., ahol egész napon át friss sülték és ételek, este pedig
Disznótoros vacsora.
Hajdu-féle tamburazenekar. — Kitűnő italok
Tisztelettel Kott Viktor, vendéglős.

6 vagon

Karácsonyfa

elsőrangú áru, kapható. Raktár:
Novi Sad, Kamberova u. 6. szám.
3725-1-2

Téli szükségletre

I^a rózsaburgonya, vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható
Gausz János
Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

Megbízható

Ügyes munkásleány

üvegadajszámlához kerestetik. Cim:
Scholka hirdetőben.

Olcsó öltönyöket

és télikabátokat a legújabb divat szerint készít
Grünberger Mór, Rr. Aleksandra 13.

NAGYFEJEŐ KÉZIMUNKÁSZLET

NOVISAD, JEVREJSKA 15. 9. SZ.

Előnyömda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Stori miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyömdatása és hímzése-kézi és gépzsur túllhímzés, endlízés, díszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi kiöplő csipkékben és kézimunka kellékekben.
Jutányos árak! Pontos kiszolgálás

Igen tisztelt vevőink figyelmébe!

Értesítjük t. vevőinket, hogy az eddigi

CONTINENTAL GUMMI

képviselet mellett

GOODYEAR

híres amerikai gummi gyár képviseletét átvettük Novisad és környéke részére és ezen gummit minden nagyságban állandóan raktáron fogunk tartani.

„AUTOCAR“

Műszaki vállalat NOVISAD,
Trifkovičev trg 5. Telefon: 21-32.

Világzabadalom

„ZEPHIR“

átüzelésű, légtüzeléses folytonégő kályha.



Tartóssága örökös!
Többéves garancia!

10 fűtőszobát 24 kiló fával órán át

Gyártja:

„ZEPHIR“
kályhagyár
SUBOTICA.

Novi Sadon egyedárusító:

SAVA NIŠEVIĆ, vaskereskedő.

UJ! FIGYELEM! UJ!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a legmodernebb

villanyerőre berendezett cipővarró

műhelyemet Kralja Petra ucca 7. szám alatt megnyitottam.

A legolcsóbb árak mellett a legújabb divatu női, férfi varrott cipők mérték utáni készítését vállalom, a legteljesebb garancia mellett.

Javítások, téltalpalás 10 perc alatt eszközölköznek, amit a t. közönség műhelyemben bevarhat.

Tisztelettel: Zlatár Milos.

Az állami osztálysorsjegyek

főelárusítóhelye

PAPP GYÖRGY

„MERKUR” Bank- és Váltóüzlet
Novisad, Kralja Petra 29. Telefon 22-40.

Külföldre utazóknak valóták minden mennyiségben.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém t. vevőimet és a n. b. közönséget ezuton is értesíteni, hogy

kárpitos műhelyemet

Novisadon, Buza-tér 8. alatt november 1-től újra megnyitottam és azt saját magam fogom továbbvezetni. Kérem a n. é. közönség további szíves támogatását.

WITSCH MIHÁLY

kárpitos Novisad, Buza-tér 8.

Lakások

nagyobbak és kisebbek, kiadók. Bővebbet: Novisad, Pašičeva ulica 21.